

Pitkä matematiikka edelleen suosittu lukiossa

Anna Kilposen kolumnin (Kaleva 18.4.) otsikko oli Mielikuvien koulupolitiikkaa. Sama on tullut kuluvalle viikolla mieleen muutenkin.

Viikolla on kiinnitetty huomiota matematiikan, fysiikan ja kemian hakijamäärien laskuun yliopistoissa. Huoli on aiheellinen ja asiaan on syystäkin paneuduttava.

Huolestuttavalle kehitykselle on löydetty useita syitä ikäluokkien pienenemisestä alkaen. Lisäksi syiksi on väitetty sellaisiakin, joiden totuuspohja on kovin ohut. Useita vuosia jatkunutta kehitystä on selitetty muun muassa yliopistojen ensikertalaisikiintiöillä, vaikka niitä käytetään yleisesti vasta tänä vuonna.

Yle on haastatellut oululaistutkijoita ja uutisoanut (20.4.), että yhä useampi lukiolainen valitsee lukiossa pitkän matematiikan sijasta lyhyen. Tuolle käsitykselle on vaikea löytää perusteita tilastoista.

Pitkän ja lyhyen matematiikan välinen suhde on säilynyt suhteellisen vakaana 2000-luvulla. Kun vuonna 2001 lukion oppimäärän suorittaneista pitkän matematiikan opiskeli 40,2 %, oli vastaava osuus 41,0 % vuonna 2015.

Pitkän matematiikan osuus on ollut yli 40 % koko 2000-luvun ajan. Eri vuosien välillä on luonnollisesti vaihtelua, mutta mistään johdonmukaisesta tai dramaattisesta muutoksesta ei voida puhua.

On kovin rohkeata väittää lyhyen matematiikan suosion kasvaneen pitkän matematiikan kustannuksella. Näin ei näytä olevan.

Pohjois-Pohjanmaalla pitkää matematiikkaa opiskellaan koko maan keskiarvoa yleisemmin. Jopa enemmistö lukion vuonna 2015 Oulussa suorittaneista oli pitkän matematiikan opiskelleita.

Sen sijaan on totta, että lukion pitkän matematiikan opiskelleiden määrä on laskenut. Näin on tosin myös lyhyen matematiikan osalta. Syynä on kokonaisopiskelijamäärien lasku, eivät opiskelijoiden tekemät valinnat lukiossa.

Aihe on nostattanut myös erikoisia kommentteja, joissa valinnaisuutta lukiossa pidetään uhkana. Todellisuudessa kuitenkin lukion pakollisten kurssien kokonaismäärä on lisääntynyt 2000-luvulla.

Koulutuksen kehittäminen vaatii jatkuvaa työtä. Ensi syksynä voimaan astuvissa lukion opetussuunnitelmissa matematiikan ensimmäinen kurssi on yhteinen sekä pitkän että lyhyen matematiikan opiskelijoille. Sillä pyritään edelleen rohkaisemaan opiskelijoita pitkän matematiikan valitsemiseen.

Kyösti Värri
puheenjohtaja
Pro Lukio ry

*Julkaistu 23.4.2016:
Kaleva Lukijalta*

Kirjoituksen taustalla oleva tilastoaineisto:

Lukion oppimäärän eri vuosina suorittaneet opiskelemansa matematiikan oppimäärän mukaan

	2001	2003	2005	2007	2009	2011	2013	2015
Pitkä	13 832	14 221	13 246	13 014	13 228	12 726	12 162	12 006
Lyhyt	20 590	20 144	19 702	19 060	18 122	18 025	18 069	17 246
Yht.	34 422	34 365	32 948	32 074	31 350	30 751	30 231	29 252
Pitkä (%)	40,2	41,4	40,2	40,6	42,2	41,4	40,2	41,0
Lyhyt (%)	59,8	58,6	59,8	59,4	57,8	58,6	59,8	59,0

Lähde: Opetushallitus